

PSIHOEDUKACIJA O DJEČJOJ ANKSIOZNOSTI

(za dijete i roditelja)

Tjeskoba - što je to?

Neugodnosti i problemi dio su svakodnevnog života. Roditelji, prijatelji, škola... Zapravo sve može biti izvor problema pa se svi ponekad osjećamo zabrinuto, napeto ili pod stresom. Na primjer:

- ☞ Kad radiš nešto novo ili teško, kao što je izboriti se za mjesto u prvoj postavi nogometne momčadi.
- ☞ Kad nekome kažeš nešto što mu se neće svidjeti, poput "ne želim se više družiti s tobom".
- ☞ Kad se spremaš za nešto važno, na primjer test iz matematike.

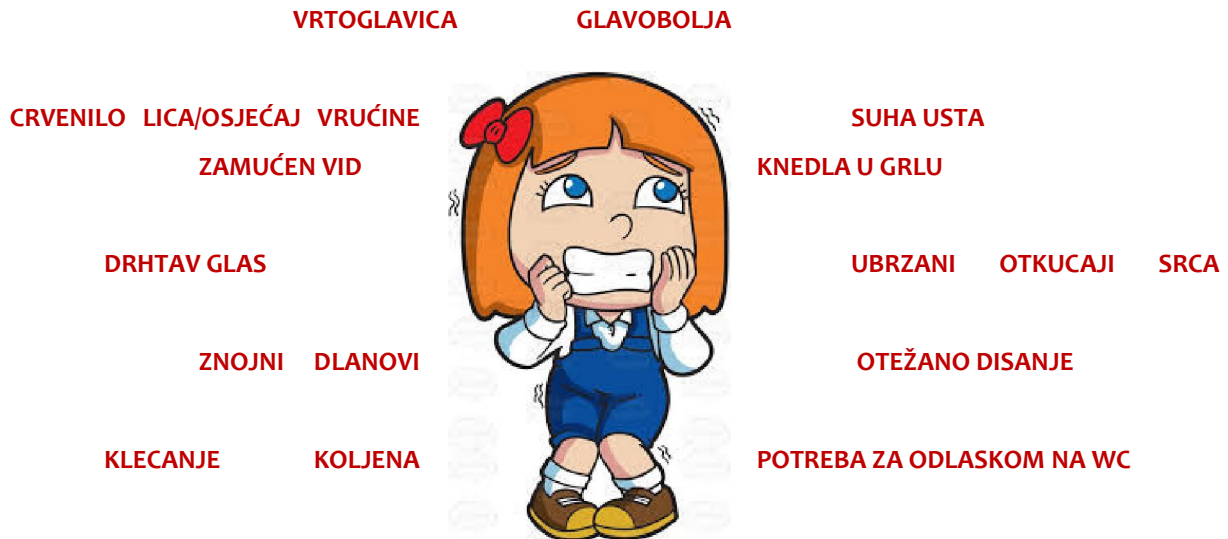
Srećom, prilično smo dobri u rješavanju mnogih problema i obično se osjećamo bolje nakon što se s određenim brigama suočimo. No, postoje i neki problemi koji nam se čine jako velikima i teškima jer izazivaju vrlo neugodne osjećaje, često su prisutni ili nam se čini da dugo traju. U takvim situacijama može biti korisnim naučiti što je to **TJESKOBA** i **KAKO JE PREVLADATI**.

**Tjeskoba, strah, trema... Može se reći i frka, stres, uplašenost, trta, strepnja, panika...
Možeš li se sjetiti još nekog sličnog izraza?**

Svi navedeni izrazi, a možda i još neki, u svom se značenju preklapaju s pojmom tjeskobe ili anksioznosti. Tjeskoba je uvijek jedan neugodan osjećaj koji se događa u nama samima i onemogućuje doživljaj zadovoljstva ili sreće.

Prepoznaj svoj osjećaj tjeskobe

Kad su ljudi tjeskobni ili prestrašeni, često zapaze brojne promjene u svome tijelu. To se naziva "**BORI SE ILI BJEŽI**" reakcija - tvoje se tijelo priprema za bijeg ili za suočavanje s onime što te plaši. Glavni znakovi tjeskobe nabrojani su na slici.

Osim tjelesnih promjena, ljudi koji se osjećaju tjeskobno često razmišljaju na načine koji nisu baš korisni za njih. Oni:

- 👉 često imaju vrlo negativne misli
- 👉 češće očekuju da će se dogoditi loše stvari
- 👉 teško im je misliti, čuti ili vidjeti išta dobro o sebi
- 👉 manje vjeruju u to da mogu biti uspješni
- 👉 ne prepoznaju svoje pozitivne vještine
- 👉 imaju mračan pogled na svoju budućnost.

TO SU MISAONE ZAMKE! Jesi li se i ti ulovio/la u misaonu zamku?

Ovo su neke od najčešćih misaonih zamki:

NEGATIVNE NAOČALE - one ti dopuštaju da vidiš samo jedan dio svega što se događa - onaj negativni! Teško ti je vidjeti dobre ili pozitivne stvari koje se događaju.

POZITIVNO SE NE RAČUNA - ovdje pozitivne stvari koje se dogode odbacuješ kao nevažne ili umanjuješ njihovu vrijednost.

NAPUHAVANJE - ovdje male negativne stvari koje se dogode postaju veće nego što to doista jesu.

PREDVIĐANJE da će se dogoditi nešto loše.

Ljudi ne vole kad se ovako osjećaju pa stoga pokušavaju pronaći način kako se osjećati bolje. Ponekad nauče suočavati se sa stvarima koje ih zabrinjavaju i čine tjeskobnima tako da ih **izbjegavaju**. Oni prestanu činiti neke stvari tako što:

- 👉 izbjegavaju ono što im se čini teško ili
- 👉 odustaju od pokušavanja da nešto naprave.

Izbjegavanje ti možda može pomoći da se osjećaš bolje, no ne pomaže ti da prevladaš ono što te zabrinjava. U ovakvim je trenucima dobro **suočiti se** sa strahovima i naučiti prevladati te probleme.

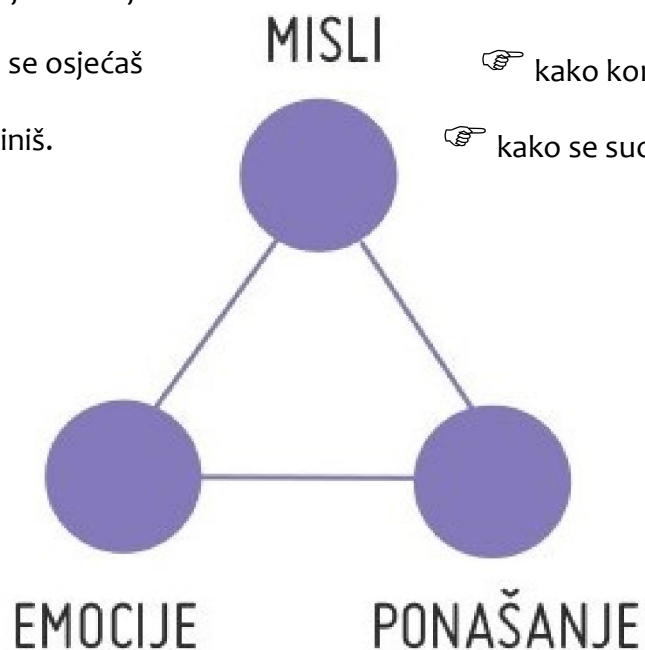
Što je kognitivno-bihevioralna terapija (KBT) i kako će ti pomoći?

KBT je **način rješavanja problema** koji traži vezu između:

- 👉 načina na koji razmišljaš
- 👉 onoga kako se osjećaš
- 👉 onoga što činiš.

Pomoći će ti da pronađeš:

- 👉 koje misli i osjećaje imaš,
- 👉 korisnije načine razmišljanja,
- 👉 kako kontrolirati neugodne osjećaje,
- 👉 kako se suočiti s problemima i riješiti ih.

Tvoji roditelji i ja ćemo **raditi zajedno** s tobom. Eksperimentirat ćemo i ispitivati nove zamisli kako bismo saznali što ti pomaže.

Zapamti! Ne postoji jedan jedini način držanja tjeskobe pod kontrolom, a u različitim situacijama različite metode mogu pomoći. Stoga je važno pronaći što od toga djeluje na tebe i što više vježbati kako bi se lakše suočio s problemima.

Zato hajdemo pokušati i vidjeti pomaže li!